

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Testējamo paraugu glabāšana pirms un pēc testēšanas

Bioloģisko materiālu sagatavo testēšanai atbilstoši metožu prasībām, kuras aprakstītas laboratorijas izmeklēšanas metožu aprakstos un apkopotas šī dokumenta **Pielikumā Nr.1 “Nosakāmo parametru stabilitāte) paraugā”**. Gadījumos, ja izmeklēšanas procedūru reaģentu ieliktnī informācija par paraugu stabilitāti nav bijusi pieejama, tā meklēta citos saistošos dokumentos, kas norādīti šī dokumenta atsauces dokumentos.

Par paraugu pareizu uzglabāšanu pirms to nodošanas laboratorijai atbild medicīnas māsas un izmeklējamā materiāla reģistratori. Par paraugu pareizu uzglabāšanu laboratorijā un savlaicīgu to nodošanu likvidācijai atbild attiecīgo testu izpildītāji, kas definēts **Pielikumā Nr.2 “Paraugu uzglabāšanas nosacījumi”**.

Katru darba dienas rītu laboratorijas biomedicīnas laboranta palīgs un/vai cita nozīmētā persona pārbauda ledusskapī iepriekšējās dienas “izstrādātos” paraugus un to atlikumus, veicot to utilizāciju pēc atbildīgo darbinieku akcepta.

Atsauces:

1. Izmeklēšanas procedūru reaģentu ieliktnī un/vai izmeklēšanas procedūru apraksti.
2. dialog.roche.com (<https://pim-eservices.roche.com/eLD/web/lv/lv/home>).

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Pielikums Nr.1

“Nosakāmo parametru stabilitāte paraugā”

Nosakāmais rādītājs / tests	Asinis (primārais stobrs)		Plazma vai serums			Piezīmes
	18-25 °C	+2- +8°C	20 ± 5 °C	+2- +8°C	-15 - -25°C	
Klīniskās ķīmijas, imūnķīmijas sfēra (asinīs, plazmā)						
Kopējais bilirubīns (BIL-T)	1 diena ↓		1 diena	7 dienas	6 mēneši	Aizsargāt no gaismas!!!
Tiešais bilirubīns (BIL-D)	2 dienas ↓		2 dienas			
Alaninamino-transferāze (ALAT)	3 dienas ↓		3 dienas	7 dienas	7 dienas	
Aspartātāmino-transferāze (ASAT)	3 dienas ↓		3 dienas	7 dienas	3 mēneši	
Urīnviela (UREA)	1 diena ↑		7 dienas	7 dienas	1 gads	
Kreatinīns (CREJ)	2-3 dienas ↑		7 dienas	7 dienas	3 mēneši	
Urīnskābe (UA)	1 diena		3 dienas	7 dienas	6 mēneši	
Glikoze (GLU)	2 st. ↓(7%)		8 stundas	72 stundas		temperatūra ↑, hemolīze ↓ (pieļaujama līdz 1,0 g/dL)
Kopējais olbaltums (TP)	1 diena		6 dienas	4 nedēļas	1 gads	
Kopējais olbaltums (TP)	1 diena		6 dienas	4 nedēļas	1 gads	
Albumīns (ALB)	6 dienas		2,5 mēneši	5 mēneši	4 mēneši	
Olbaltumvielu frakcijas	1 diena		1 diena	10 dienas	1 mēnesis	
Triglicerīdi (TRIGL)	7 dienas ↑		2 dienas	10 dienas	3 mēneši	
Amilāze (AMYL)	4 dienas ↓		7 dienas	30 dienas		
Lipāze (LIP)	7 dienas		7 dienas	7 dienas	1 gads	
Sārmainā fosfatāze (ALP)	4 dienas ↓		7 dienas	7 dienas	2 mēneši	
Laktātdehidrogenāze (LDH)	1 stunda	Neglabāt!	7 dienas	4 dienas		Atdalīt no Er!
Kreatīnkināze (CKL)	1 diena ↓		2 dienas	7 dienas	1 mēnesis	
Kreatīnkināzes MB frakcija	1 diena		8 stundas	7 dienas	1 mēnesis	Aizsargāt no gaismas!
Kālijs (K)	1 stunda	Neglabāt!				Atdalīt no Er!
Nātrijs (Na)	4 dienas		14 dienas	14 dienas	1 gads	
Hlors (Cl)	1 diena ↓		7 dienas	7 dienas		
C-reaktīvais olbaltums kvantitatīvi (CRO)	2 dienas		11 dienas	2 mēneši	3 gadi	
Troponīns T-hs, hs Troponīns I	8 stundas			1 diena	3 mēneši	Sasaldēt!
Gamma glutamiltransferāze (GGT)	1 diena ↓		7 dienas	7 dienas	>1 gads	
Glikohemoglobīns A1C (HbA1c)	3 dienas		3 dienas	7 dienas	6 mēneši	EDTA
Feritīns (FERR)	1 diena		1 diena	7 dienas (2)	2 mēneši	
Kopējais holesterīns (CHOL)	7 dienas		7 dienas			
ABL-holesterīns (HDLc)	2 dienas		72 stundas	7 dienas	3 mēneši	
ZBL-holesterīns (LDL-H)	1 diena		1 diena			
Interleikīns 6 (IL-6)	2 stundas			1 diena	6 mēneši	
Prokalcitonīns (PCT)	1 diena		1 diena	1 diena	3 mēneši	Sasaldēt!
NT-pro BNP	1 diena		3 dienas	6 dienas	24 mēneši	
Etanols (ETOH)	2 nedēļas			6 mēneši		UZGLABĀŠANA! +4°C
Dzelzs (IRON)	2 stundas		7 dienas	3 nedēļas	12 mēneši	Atdalīt no Er!
Fosfors (P)	1 diena		1 diena.	4 dienas	1 gads	

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Nosakāmais rādītājs / tests	Asinis (primārais stobrs)		Plazma vai serums			Piezīmes
	18-25 °C	+2- +8°C	20 ± 5 °C	+2- +8°C	-15 - -25°C	
Magnijs (Mg)	12 stundas		7 dienas	7 dienas	1 gads	
Kalcijs (Ca)	2 dienas ↓		7 dienas	21 dienas	8 mēneši	
Reimatoīdais faktors (RF)	2 diena	Neglabāt!	1 diena	8 dienas	3 mēneši	
Antistreptolizīns O (ASLOT)	2 dienas		2 dienas	8 dienas	6 mēneši	
Imūnglobulīns IgA	7 dienas		7 dienas	3 mēneši	8 mēneši	
Imūnglobulīns, IgG	11 dienas		4 mēneši	8 mēneši	8 mēneši	
Imūnglobulīns IgM	2 mēneši		2 mēneši	4 mēneši	6 mēneši	
Imūnglobulīns IgE	3 dienas		3 dienas	7 dienas	6 mēneši	
Kappa vieglās ķēdes (KAPP)	2 dienas		7 dienas	4 nedēļas	2 mēneši	
Lambda vieglās ķēdes (LAMB)						
Kopējais prostatas specifiskais antigēns (PSA)	1 diena		1 diena	5 dienas	24 nedēļas	
Brīvais PSA	1 diena		8 stundas		12 nedēļas	
Folāts (folijskābe)	2 stundas		2 stundas	2 dienas	28 dienas	Sargāt no gaismas!
Vitamīns B12	Nestabils				56 dienas	Sargāt no gaismas!
Vitamīns D	3 dienas		8 stundas	4 dienas	24 nedēļas	
Anti-TSHR	1 diena		1 diena	3 dienas	30 dienas	
Anti-HCV	1 diena		7 dienas	14 dienas	3 mēneši	
Testosterons	2 dienas		2 dienas	7 dienas	6 mēneši	
Dzimumhormonu saistošais globulīns SHBG	1 diena			3 dienas	1 mēnesis	
FT3	1 diena		2 dienas	7 dienas	1 mēnesis	
Brīvais tiroksīns (FT4)	24 st.			6 dienas	var saldēt	
Tireotropais hormons (TSH)	24 st.			7 dienas	6 mēneši	
Antiviēlas pret tireoperoksīdāzi (Anti-TPO)	8 st.			3 dienas	1 mēnesis	
Tireoglobulīns (TG)	2 dienas			5 dienas	2 mēneši	
Antiviēlas pret tireoglobulīnu (Anti-TG)	3 dienas			7 dienas	6 mēneši	
Beta-2 mikroglobulīns	3 dienas			7 dienas	2 nedēļas	
Prolaktīns	24 st.			7 dienas	12 mēneši	
Horiogonadotropais hormons (HCG)	24 st.			7 dienas	12 mēneši	
Kortizols (asins, 24h urīns)	8 st.			14 dienas	1 mēnesis	Uzrādīt parauga paņemšanas laiku!
C-peptīds	8 st.	48 st.		48 st.	3 mēneši	Pirms parauga ņemšanas jābūt ne mazāk kā 12 h tukšā dūšā
Aldosterons	30 min	Neglabāt!	Neglabāt!	Neglabāt!	6 mēneši	Pēc iespējas ātrāk jāatdala no Er Sasaldēt nekavējoties!
Tiešais renīns	30 min	Neglabāt!	Neglabāt!	Neglabāt!	6 mēneši	Pēc iespējas ātrāk jāatdala no Er Sasaldēt nekavējoties!
Karcinonembrionālais antigēns (CEA)	7 dienas	7 dienas		7 dienas	var saldēt	
OM-MA (CA 125)	24 st.			7 dienas	var saldēt	
Parathormons	8 st.	Neglabāt!	Neglabāt!	2 dienas	6 mēneši	
CA 15-3	2 dienas			5 dienas	2 mēneši	
GI-MA (CA 19-9)	1 diena			1 diena	2 mēneši	
CA72-4	7 dienas		7 dienas	1 mēnesis	3 mēneši	

Dokuments ir paraksts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Nosakāmais rādītājs / tests	Asinis (primārais stobrs)		Plazma vai serums			Piezīmes
	18-25 °C	+2- +8°C	20 ± 5 °C	+2- +8°C	-15 - -25°C	
AFP	3 dienas			3 dienas	var saldēt	
Kalcitonīns	30 min	Neglabāt!	Neglabāt!	Neglabāt!	15 dienas	Sasaldēt nekavējoties!
CYFRA	3 dienas		7 dienas	4 nedēļas	6 mēneši	
HE4	24 st.			4 dienas	var saldēt	Tikai serums!
SCC	24 st.			7 dienas	var saldēt	
DHEA-SO4	24 st.			8 dienas	2 mēneši	
NSE	1 st.		2 dienas	5 dienas	3 mēneši	
Vankomicīns	72 st.			8 dienas	3 mēneši	
Hepatīts A (HAVAb IgM)	24 st.	7 dienas		7 dienas	var saldēt	
Hepatīts B (HbsAg)	24 st.	6 dienas		6 dienas	var saldēt	
ANA u.c. Orgentec	24 st.			5 dienas	6 mēneši	
Sifilis TP	72 st.			7 dienas	30 dienas	
Metotreksāts	24 st.			2 dienas	var saldēt	

Klīniskās ķīmijas, imūnķīmijas sfēra (urīns, likvors u.c.)

Nosakāmais rādītājs / tests	Urīns		Cerebrospinālais šķidrums		Piezīmes
	18-25 °C	+2- +8°C	18-25 °C	+2- +8°C	
Etanols	2 dienas				Glabā: -15 °C
Beta-2 mikroglobulīns		2 dienas			
Vanilinmandeļskābe	24 st.	5 dienas			24 h urīns
Mikroalbuminūrija (ALBT)	1 diena	3 dienas			
Kopējais olbaltums (TPU)	1 diena	7 dienas	1 diena	6 dienas	Rīta un 24h urīns
Laktāts			3 st.	24 st.	
Kalcijs	2 dienas	4 dienas			D/n urīns jāvēc traukā ar piedevu: 20 ml 6 M HCl
Fosfors	Neglabāt	6 mēneši (skābināts ar HCl)			
Urea	2 dienas	7 dienas			Bez konservanta
Kreatinīns	2 dienas	6 dienas			Bez konservanta
Amilāze	2 dienas	10 dienas			Bez konservanta

Hematoloģijas un koagulācijas sfēra (asinis, plazma)

Nosakāmais rādītājs / tests	Asinis (ar EDTA)		Plazma (ar Na citrātu)		Piezīmes
	18-25 °C	+2- +8°C	18-25 °C	+2- +8°C	
Asins analīze ar 5 daļu diferencējošo asins analizatoru	4 st. (max 6 st.)				
Eritrocītu grimšanas ātrums	2 st. (max 4 st.)	48 stundas			
D-Dimēri			8 st.		Ievērot antikoagulanta un asins attiecības!!
Aktivētais parciālais tromboplastīna laiks (APTL)			4 st.		
Protrombīna komplekss, INR			24 st.		
Firbrinogēns			8 st.		
Tromboelastogrāfija (EXTEM, INTEM, FIBTEM, APTEM, HEPTM)			30 min. (max 1 h)		
Testi trombocītu funkciju novērtēšanai (ADP, ASP, TRAP)			30 min. (max 1 h)		Asinis ar hiruidīnu

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Imūnhematoloģijas sfēra (asinis)			
Nosakāmais rādītājs / tests	+18 - +25 °C	+2 - +8 °C	Piezīmes
Recipienta seruma un donora eritrocītu saderības tests	Istabas temperatūrā ne ilgāk kā 8 stundas	5 diennaktis	Paraugu norakstīšanas Veidlapā Nr. TM-V-F-IMH-11-03
ABO/D asins grupu saderības testa veikšana ID-karte DIACLON ABD-Confirmation			
ABO/D asins grupu noteikšana ar dubulto reakciju-gel karšu metode			
Rh fenotipa un Kell antigēna noteikšana ar ID-karti "DIACLON SUBGROUPS+K"			
Tiešais antiglobulīna tests (DAT) ar ID-karti "LISS/Coombs"			
Imunoloģijas sfēra (asinis ar EDTA, citi bioloģiskie šķīdumi)			
Nosakāmais rādītājs / tests	+18 - +25 °C	Piezīmes	
Limfocītu imūnfenotipu CD3/CD4/CD8/CD16+56/CD19/CD45 noteikšana (plūsmas citometrija, 6-krāsu protokols)	24 st. (max 48 st.)		
Limfocītu imūnfenotipu noteikšana CD3/CD8/CD45/CD4 (plūsmas citometrija, 4-krāsu protokols)			
Limfocītu imūnfenotipu noteikšana CD3/HLA-DR (plūsmas citometrija, 2-krāsu protokols)			
Limfocītu imūnfenotipu noteikšana CD38			
Limfocītu imūnfenotipu noteikšana CD95			
Limfocītu imūnfenotipu noteikšana CD25			
HLA-B27 antigēna noteikšana (plūsmas citometrija)			

Klīnikas sfēra			
Nosakāmais rādītājs / tests	+18 - +25 °C	+2 - +8 °C	Piezīmes
Urīna izmeklējumi ar teststrēmeli	1 – 2 h		Ar konservantu 24h +18 - +25 °C, 72h +4- +8°C
Urīna sedimenta standartizēta mikroskopija	1 – 2 h		
Fēces	12h		Nogādā laboratorijā pēc iespējas ātri
Likvors	Līdz 1-2 h		Nogādā laboratorijā pēc iespējas ātri; ja nepieciešams, transportē uz ledus 3h laikā
Serozo dobumu šķidrumi (punktāti)	4h	Līdz 48 h	Nogādā laboratorijā pēc iespējas ātri
Krēpas (klīnika)	Līdz 24 h		Nogādā laboratorijā pēc iespējas ātri
Krēpas, bronhu skalojums (ARB)	Līdz 2 h	Līdz 48 h	Nogādā laboratorijā pēc iespējas ātri
Iztriepju bakterioskopija uz mikrofloru un STS	24h		

Bakterioloģija				
Nosakāmais rādītājs / tests	Izmeklējamais paraugs	Uzglabāšanas apstākļi		Piezīmes
		+18 - +25 °C	+2° - +8°C	
Asinis mikrobioloģiskā testēšana	Asinis BactAlert sistēmas FA PLUS un FN PLUS pudelēs	Neglabāt!!! Pēc saņemšanas laboratorijā nekavējoties ievieto BactAlert analizatorā		AIZLIEGTS uzglabāt uzsējumus nodaļā esošā termostatos.
Cerebrospinālā šķidrums mikrobioloģiskā izmeklēšana	Cerebrospinālais šķidrums sterilā vakuuma stobrā bez koagulāciju veicinošiem faktoriem	Uzglabā termostatā +36-37°C		Ja lumbālpunkcijā iegūts tikai 1 stobriņš, to vispirms nogādā <u>bakterioloģiskai izmeklēšanai!</u>
Urīna mikrobioloģiskā izmeklēšana	Urīns sausā vienreizējā sterilā konteinerā	2h	24h	
<i>Legionella</i> antigēna tests	Urīns sausā vienreizējā sterilā konteinerā	24h	14 dienas	

Dokuments ir paraksts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Bakterioloģija					
Nosakāmais rādītājs / tests	Izmeklējamais paraugs	Uzglabāšanas apstākļi		Piezīmes	
		+18 - +25 °C	+2° - +8°C		
<i>Streptococcus pneumoniae</i> antigēna tests	Urīns sausā vienreizējā sterilā konteinerā	24h	14 dienas		
<i>Clostridium difficile</i> infekcijas diagnostika	Fēces tīrā trauciņā	2h	24h		
Augšējo elpošanas ceļu klīniskā materiāla mikrobioloģiskā izmeklēšana	Difterija	Iztriepe (deguns, rīkle) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	-	
	<i>Neisseria meningitidis</i>	Iztriepe (aizdegune) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	-	
	<i>Bordetella pertussis</i> , <i>B.parapertussis</i>	Iztriepe (aizdegune) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni ar ogli	2h	24h	
Apakšējo elpošanas ceļu klīniskā materiāla mikrobioloģiskā izmeklēšana	Krēpas sausā vienreiz lietojamā sterilā konteinerā	2h	24h		
	Atsūknējums no bronhiem sausā vienreiz lietojamā sterilā konteinerā	2h	24h		
Dažādu bioloģisko materiālu mikrobioloģiskā izmeklēšana	Iztriepe no dažādām ķermeņa vietām uzņēmumam stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	72h		
	Dažādu dobumu (pleiras, perikarda, peritoneja, locītavu) punkciju aspirāti sausā vienreiz lietojamā sterilā konteinerā	2h	24h		
	Dažādu bioloģisko materiālu (kauls, mīkstie audi, stulklveida ķermeņa šķidrums) biopsijas un centrālās vēnas katetra gals sausā vienreiz lietojamā sterilā konteinerā	Neglabāt!!! Pēc saņemšanas laboratorijā nekavējoties aplej ar savairotāj barotni un ievieto termostatā			
Dažādu bioloģisko materiālu mikroskopiskā izmeklēšana un uzņēmums uz patogēnām sēnītēm	Dažādu bioloģisko materiālu (nagi, mati, ādas nokasījumi) sausā vienreiz lietojamā sterilā biotrukā, petri platē vai starp priēšmetsikliem	24h	1 nedēļa	Pēc mikroskopijas un uzņēmuma paraugu neglabā	
Uroģenitālo mikoplazmu noteikšana klīniskajā materiālā	Iztriepe (no dzemdes kakla, uretras) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	72h		
	Urīns sausā vienreizējā sterilā konteinerā	2h	24h		
Fēču uzņēmums uz patogēno mikrofloru (<i>Shigella</i> , <i>Salmonella</i> , <i>Yersinia</i>)	Iztriepe (rektāla) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	72h		
	Fēces tīrā trauciņā	2h	24h		
Fēču uzņēmums uz patogēno mikrofloru (VTEC/STEC)	Iztriepe (rektāla) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	-		
	Fēces tīrā trauciņā	2h	24h		

Dokuments ir paraksts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Bakterioloģija				
Nosakāmais rādītājs / tests	Izmeklējama paraugs	Uzglabāšanas apstākļi		Piezīmes
		+18 - +25 °C	+2° - +8°C	
Fēču uzsējums uz patogēno mikrofloru (<i>Campylobacter</i>)	Iztriepe (rektāla) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	-	
	Fēces tīrā trauciņā	Neglabāt!!!		
MRSA skrīnings	Iztriepe (deguns, cirkšņi, brūce) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	72h	
VRE skrīnings	Iztriepe (rektāla) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	72h	
ESBL un/vai KRE skrīnings	Iztriepe (rektāla) stobriņā ar sterilu Amies transporta barotni	24h	72h	
	Fēces tīrā trauciņā (vismaz 1ml)	2h	48h	
Cilvēka papildomas augsta onkogēnā riska vīrusa 14. tipu noteikšana	Iztriepe no dzemdes kakla speciālā PresevCyt transporta barotnē	1 mēnesi	1 mēnesi	
Medicīnas instrumentu, sterilo materiālu mikrobioloģiskā izmeklēšana	Medicīniskie instrumenti, sterili materiāli iepakoti pēc sterilizācijas	Līdz testēšanas uzsākšanai un līdz sterilizācijā norādīta termiņa beigām	Neuzglabā	
Gaisa mikrobioloģiskā izmeklēšana	Agara plates pēc ekspozīcijas ar gaisu testējamā telpā	Neglabāt!!! Pēc saņemšanas laboratorijā nekavējoties ievieto termostatā		
Apkārtējās vides objektu mikrobioloģiskā izmeklēšana	Nomazgājumi no apkārtējās vides objektiem	Neglabāt!!! Pēc saņemšanas laboratorijā nekavējoties ievieto termostatā		
Virusoloģija				
Nosakāmais rādītājs / tests	Izmeklējama paraugs	Uzglabāšanas apstākļi		Piezīmes
		+18 - +25 °C	+2° - +8°C	
Gripas vīrusu diagnostika	Rīkles gala un degunu eju uztriepe, aspirāts, bronhu skalojums stobriņā ar sterilo transporta barotni (kopā ar tamponiem)		48 h	Transporta barotni var saņemt SIA RAKUS LD laboratorijā LIC vai izmantot komerciālo šķidro vīrusu transporta barotni
	Asinis / serums		Līdz 48 h (asinis) Pēc 48 H (serums)	Ilgstošai glabāšanai serumus glabāt - 20°C temperatūrā
	Autopsijas materiāls (plauša, traheja, bronhs) sterilā traukā		48 h	Noņemts ne vēlāk par 24 h pēc nāves

Dokuments ir paraksts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Bakterioloģija				
Nosakāmais rādītājs / tests	Izmeklējamais paraugs	Uzglabāšanas apstākļi		Piezīmes
		+18 - +25 °C	+2° - +8°C	
Citu respiratoro vīrusu diagnostika (adenovīrusi, paragripas vīrusi, cilvēka metapneimovīruss, respiratori sincitiālais vīruss)	Rīkles gala un degunu eju uztriepe (NF) stobriņā ar sterilo transporta barotni (kopā ar tamponiem)		48 h	Transporta barotni var saņemt SIA RAKUS LD laboratorijā LIC vai izmantot komerciālo šķidro vīrusu transporta barotni
	Asinis / serums		Līdz 48 h (asinis) Pēc 48 h (serums)	Ilgstošai glabāšanai serumus glabāt -20°C temperatūrā
	Autopsijas materiāls sterilā traukā		48 h	Noņemts ne vēlāk par 24 h pēc nāves
	Konjunktīvas uztriepe stobriņā ar sterilo transporta barotni (kopā ar tamponiem)		48 h	Tikai adenovīrusu antigēna noteikšanai ar IF
Enterovīrusu, tai skaitā poliovīrusu, diagnostika	Rīkles gala un degunu eju uztriepe stobriņā ar sterilo transporta barotni		48 h	Transporta barotni var saņemt SIA RAKUS LD laboratorijā LIC vai izmantot komerciālo šķidro vīrusu transporta barotni
	Fēces (3-4 g vai 2-3 konteina karofītes) konteinerā ar skrūvējamu vāciņu bez transporta barotnes		72 h	
	Likvors sterilā stobriņā, ne mazāk kā 2 ml		24 h	Ilgstošai glabāšanai glabāt -20°C temperatūrā
	Autopsijas materiāls (smadzenes, liesa, zarnas) sterilā traukā		48 h	Noņemts ne vēlāk par 24 h pēc nāves
	Asinis / serums		Līdz 48 h (asinis) Pēc 48 h (serums)	Ilgstošai glabāšanai serumus glabāt -20°C temperatūrā
	Notekūdeņi (1 L), atklāto ūdenskrātuvju un dzeramais ūdens (3 L)		72 h	
Akūtas vīrusu etioloģijas zarnu infekcijas (rota-, noro-, adeno- un astro- vīrusi)	Fēces (3-4 g vai 2-3 konteina karofītes) konteinerā ar skrūvējamu vāciņu bez transporta barotnes		24 h	
Herpes simplex vīrusa diagnostika	Rīkles gala un degunu eju uztriepe stobriņā ar sterilo transporta barotni (kopā ar tamponiem)		48 h	Transporta barotni var saņemt SIA RAKUS LD laboratorijā LIC vai izmantot komerciālo šķidro vīrusu transporta barotni
	Ādas un gļotādas uztriepe vai		48 h	

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Bakterioloģija				
Nosakāmais rādītājs / tests	Izmeklējamais paraugs	Uzglabāšanas apstākļi		Piezīmes
		+18 - +25 °C	+2° - +8°C	
	nokasījums stobriņā ar sterilo barotni			
	Ādas un gļotādas uztriepe vai nokasījums uz stikla			
Masalu / masaliņu vīrusu diagnostika	Rīkles gala un degunu eju uztriepe stobriņā ar sterilo transporta barotni (kopā ar tamponiem)		24 h	Transporta barotni var saņemt SIA RAKUS LD laboratorijā LIC vai izmantot komerciālo šķidro vīrusu transporta barotni
	Mutes dobuma šķidrums (siekalas)		24 h	Ņemt šim nolūkam paredzēto komerciālo Orocol™ komplektu vai ekvivalents
	Urīns – urīna pirmā rīta porcija 10-50 ml sterilā traukā ar aizskrūvējamu vāciņu		24 h	
A hepatīta diagnostika	Fēces (3-4 g vai 2-3 konteīnera karotītes) konteīnerā ar skrūvējamu vāciņu bez transporta barotnes		48 h	
Reto, ievesto un bīstamo infekciju diagnostika	Asinis / serums		Līdz 48 h (asinis) Pēc 48 H (serums)	Paraugus transportēt īpašā 6.2 klases konteīnerā

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Pielikums Nr.2

Paraugu uzglabāšanas nosacījumi

Izmeklējamais paraugs	Nosakāmie rādītāji / testi	Paraugu un to daļu pieļaujamie uzglabāšanas nosacījumi laboratorijā līdz izmeklēšanai		Paraugu un to daļu uzglabāšana pēc izmeklēšanas		
		Temperatūra (°C)	Piezīmes	Temperatūra (°C)	Laiks	
Asinis (primārais parauga stobrs ar recēšanas aktivatoru): 	BIL-T, BIL-D, ALAT, ASAT, UREA, CREJ, GLU, TP, AMYL, LDH, CK-MB, Ca, Na, K, Cl, CRO, LIP, GGT, IL-6, Prokalcitonīns, Troponīns T _{hs} , Feritīns, PHOS, α-amilāze, CK, Urīnskābe, APL, Albumīns	1 stunda (+18 - +25 °C)	<u>Izmeklējumi, kas definējami, kā steidzami izmeklējumi.</u> Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas	Ledusskapī pie +2+8°C	Līdz nākamai darba dienai	
	Etanols (ETOH)		Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas			Paraugu UZGLABĀŠANA atbilstoši MK noteikumiem Nr.394
	CHOL, ABL-holesterīns, ZBL-holesterīns, TRIGL, NT-proBNP Fe, RF, ASLO, IgA, IgG, IgM, Olbaltumvielu frakcijas, kapa un lambda vieglās ķēdes, C-peptīds, onkomarķieri (CEA, CA 19-9 u.c.), vitamīni, imūno globulīni, u.c. imūnķīmijas izmeklējumi.	3 stundas (+18 - +25 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-17.00	Ledusskapī pie +2+8°C	Utilizē 5 dienas pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
	Troponīns T _{hs} , Kortizols		Jāuzrāda paraugu ņemšanas laiks!			
	Infekciju izmeklēšanai		24 h (+18 - +25 °C)			
	Virusoloģiskie izmeklējumi (seroloģiskai izmeklēšanai)		48 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-13.00 (ja testējamais materiāls nonāk virusoloģijas daļā pēc plkst. 13.00, tas tiek testēts nākamajā dienā)	Saldētavā pie -20 °C	Glabāšanas laiks mēnesis, pēc tam asins serumu utilizē

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Izmeklējamais paraugs	Nosakāmie rādītāji / testi	Paraugu un to daļu pieļaujamie uzglabāšanas nosacījumi laboratorijā līdz izmeklēšanai		Paraugu un to daļu uzglabāšana pēc izmeklēšanas	
		Temperatūra (°C)	Piezīmes	Temperatūra (°C)	Laiks
Asins gāzu paraugu paņemšanas sistēma: 	Asins gāzu un pH analīze	15 minūtes (+18 - +25 °C)	Nekavējoties veic izmeklēšanu! <u>Izmeklējumi, kas definējami, kā steidzami izmeklējumi.</u> Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
Asinis, serozo dobumu šķidrums (punktāti), (EDTA) 	HbA1c	24 h (+18 - +25 °C)	<u>Izmeklējumi, kas definējami, kā steidzami izmeklējumi.</u> Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas	+18 - +25°C	Līdz nākamās dienas rītam
	Asins analīze ar 5 daļu diferencējošo asins analizatoru (IPF, retikulocīti)	4 h (max 6 h) (+18 - +25 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas		
	EGĀ (kapilārā Vestergrēna metode)	2h (max 4h) (+18 - +25 °C)	Pēc nepieciešamības 48h 2-8°C	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
	Aldosterons, tiešais renīns	30 minūtes (+18 - +25 °C)	Asinīm jābūt nodotām tukšā dūšā	Saldētavā: -15 - -25°C	Nepieļaut atkārtotu paraugu atkausēšanu un sasaldēšanu
	Serozo dobumu šķidrumu klīniskā izmeklēšana	4 h (+18 - +25 °C)	Nekavējoties veic izmeklēšanu! <u>Izmeklējumi, kas definējami, kā steidzami izmeklējumi.</u> Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
	PLT noteikšana ar 5 daļu diferencējošo asins analizatoru	4 h (max 6 h) (+18 - +25 °C)	Antokoagulanta : plazmas attiecība! 10 x samaisīšana	+18 - +25°C	Līdz nākamās dienas rītam
	Protrombīna komplekss INR	24 h (+18 - +25 °C)	<u>Izmeklējumi, kas definējami, kā steidzami izmeklējumi.</u>		

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Izmeklējamais paraugs	Nosakāmie rādītāji / testi	Paraugu un to daļu pieļaujamie uzglabāšanas nosacījumi laboratorijā līdz izmeklēšanai		Paraugu un to daļu uzglabāšana pēc izmeklēšanas	
		Temperatūra (°C)	Piezīmes	Temperatūra (°C)	Laiks
citrāts)	APTL, D-dimēri, Fibrinogēns	4 h (+18 - +25 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas		
	Tromboelastogrāfija – EXTEM, INTEM, FIBTEM, APTEM, HEPTM	30 min (max 1 h) (+18 - +25 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-17.00	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
Asinis ar hiruidīnu 	Testi trombocītu funkciju novērtēšanai – ADP, ASP, TRAP	30 min (max 1 h) (+18 - +25 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-17.00	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
Asinis ar Li heparīnu vai QFT-Plus stobriņos	Latentas tuberkulozes diagnostika in vitro	16h (+18 - +25 °C)		Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
Urīns (stobriņš ar konservantu) 	Urīna izmeklējumi ar teststrēmeli	24 - 48 h (+18 - +25 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
	Urīna sedimenta standartizēta mikroskopija		Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-17.00		
Urīns (tīrs, tukšs konteiners) 	Vanililmandeļskābe (24 stundu)	1 – 2 h (+18 - +25 °C) vai 3 h (+2 - +8°C)	Minimālais daudzums 50 mL	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
	Klīniskie izmeklējumi (izmeklējumi ar teststrēmeli, sedimenta standartizēta mikroskopija)		<u>Izmeklējumi, kas definējami, kā steidzami izmeklējumi.</u> Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): 7 dienas / 24 stundas		
	Mikrobioloģiskie izmeklējumi (sterils urīna savākšanas trauks, nepieciešamais daudzums ≥ 1mL)		Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P, S 8.00-17.00		

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Izmeklējamais paraugs	Nosakāmie rādītāji / testi	Paraugu un to daļu pieļaujamie uzglabāšanas nosacījumi laboratorijā līdz izmeklēšanai		Paraugu un to daļu uzglabāšana pēc izmeklēšanas	
		Temperatūra (°C)	Piezīmes	Temperatūra (°C)	Laiks
	Virusoloģiskie izmeklējumi	24 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-13.00 (ja testējamais materiāls nonāk virusoloģijas daļā pēc plkst. 13.00, tas tiek testēts nākamajā dienā)	+2 - +8 °C	Ne mazāk kā divas nedēļas
Fēces 	Koprogramma un/vai slēptās asinis	1 – 2 h (+18 - +25 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P, S 8.00-17.00	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas	
	Mikrobioloģiskie izmeklējumi	vai 12 h (+2 - +8 °C)			
	Virusoloģiskie izmeklējumi	48 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-13.00 (ja testējamais materiāls nonāk virusoloģijas daļā pēc plkst. 13.00, tas tiek testēts nākamajā dienā)	Izkārnījumus glabā pie -20 °C nedēļu (AŠP gadījumu un AŠP kontaktpersonu izkārnījumus glabā VIENU gadu -20 °C)	
Krēpas, atsūknējums no bronhiem 	Klīniskie izmeklējumi	Līdz 12 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P, S 8.00-17.00	+2 - +8 °C	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas
	Izmeklēšana uz ARB	Līdz 2 h (+18 - +25 °C)			
	Mikrobioloģiskie izmeklējumi	48 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-13.00 (ja testējamais materiāls nonāk virusoloģijas daļā pēc plkst. 13.00, tas tiek testēts nākamajā dienā)	+2 - +8 °C	Ne mazāk kā divas nedēļas
Cerebrospinālais	Klīniskie izmeklējumi	Līdz 1-2 h	Izmeklējumi, kas definējami, kā	<u>Pārlicinās vai izmeklējams</u>	

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Izmeklējamais paraugs	Nosakāmie rādītāji / testi	Paraugu un to daļu pieļaujamie uzglabāšanas nosacījumi laboratorijā līdz izmeklēšanai		Paraugu un to daļu uzglabāšana pēc izmeklēšanas	
		Temperatūra (°C)	Piezīmes	Temperatūra (°C)	Laiks
Šķidrums 	Klīniskās ķīmijas izmeklējumi (TP, laktāts)	(+2 - +8°C)	<u>steidzami izmeklējumi</u> * Ja lumbālpunkcijā iegūts tikai 1 stobriņš, to vispirms nogādā <u>bakterioloģiskai izmeklēšanai!</u> * Gadījumos, kad vienam pacientam saņemti vairāki stobriņi, pārējos uzglabā +2 līdz +8°C 10 dienas	<u>materiāls nav nepieciešams citiem izmeklējumiem!</u>	
	Virusoloģiskie izmeklējumi			Nosūta LIC laboratorijai	
	Mikobaktēriju izmeklējumi			Nosūta TPSC laboratorijai	
	Bakterioloģiskie izmeklējumi	≤ 15 min (20-25°C) Termostatā +36-+37°C	+36 - +37 °C	Līdz rezultātu iegūšanai, datu ievadei sistēmā un to validācijai	
	Virusoloģiskie izmeklējumi	24 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-13.00 (ja testējamais materiāls nonāk virusoloģijas daļā pēc plkst. 13.00, tas tiek testēts nākamajā dienā)	Pie -20 °C	Glabāšanas laiks mēnesis, pēc tam utilizē
Iztriepe 	Iztriepju bakterioskopija uz mikrofloru un STS	24 h (+18 - +25 °C)	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas; <u>Preparātus ar gonorejas atradi uzglabā 3 mēnešus</u>	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas; <u>Preparātus ar onkoloģisku atradi uzglabā 10 gadus</u>	
	Citoloģiskai izmeklēšanai	(+18 - +25 °C)			
Uztriepe	Virusoloģiskie izmeklējumi	48 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-13.00 (ja testējamais materiāls nonāk virusoloģijas daļā pēc plkst. 13.00, tas tiek testēts nākamajā dienā)	-20 °C uz stikla fiksētais materiāls	Glabāšanas laiks mēnesis, pēc tam utilizē
				+2 - +8 °C uztriepju supernatanti un nogulsnes	Glabāšanas laiks divas nedēļas, pēc tam utilizē

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Izmeklējamais paraugs	Nosakāmie rādītāji / testi	Paraugu un to daļu pieļaujamie uzglabāšanas nosacījumi laboratorijā līdz izmeklēšanai		Paraugu un to daļu uzglabāšana pēc izmeklēšanas	
		Temperatūra (°C)	Piezīmes	Temperatūra (°C)	Laiks
Dažādi bioloģiskie materiāli (audi, venozo katetru gali)	Mikrobioloģiskai izmeklēšanai	Neglabāt!!!	Pēc saņemšanas laboratorijā nekavējoties aplej ar savairotāj barotni un ievieto termostatā	+36 - +37 °C	Līdz rezultātu iegūšanai, datu ievadei sistēmā un to validācijai
	Virusoloģiskie izmeklējumi	48 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C,P 8.00-13.00 (ja testējamais materiāls nonāk virusoloģijas daļā pēc plkst. 13.00, tas tiek testēts nākamajā dienā)	Pie -20 °C	Glabāšanas laiks mēnesis, pēc tam utilizē
Dažādu dobumu (pleiras, perikarda, peritoneja, locītavu) punkciju aspirāti 	Mikrobioloģiskai izmeklēšanai	Līdz 1-2 h (+2 - +8°C)		+2 - +8°C	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un datu validācijas
Asinis 	Asinis mikrobioloģiskā testēšana	Neglabāt!!!	Pēc saņemšanas laboratorijā nekavējoties ievieto BactAlert AIZLIEGTS uzglabāt uzņēmumus nodaļā esošā termostatos!	+36 - +37°C POZITĪVS UZSEJUMS	līdz brīdim, kad pieņemts slēdziens par izaugušās kultūras atbilstību mikroskopiskajai atradnei
				NEGATĪVS UZSEJUMS	Likvidē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas
Notekūdeņi (1 L), atklāto ūdenskrātuvju un dzeramais ūdens (3 L)	Virusoloģiskie izmeklējumi	72 h (+2 - +8 °C)	Materiāla izmeklēšana (nedēļas dienas / laiks): P,O,T,C 8.00-13.00 (ja testējamais materiāls nonāk virusoloģijas daļā pēc plkst. 13.00,	+2 - +8 °C	Glabāt līdz testēšanas beigām

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

Izmeklējamais paraugs	Nosakāmie rādītāji / testi	Paraugu un to daļu pieļaujamie uzglabāšanas nosacījumi laboratorijā līdz izmeklēšanai		Paraugu un to daļu uzglabāšana pēc izmeklēšanas	
		Temperatūra (°C)	Piezīmes	Temperatūra (°C)	Laiks
			tas tiek testēts nākamajā dienā)		
Virsmas noskalojumi	Bakterioloģiskā izmeklēšana	4 h (+18 - +25 °C) 24 h (+2 - +8 °C)		neuzglabā	
Sterilie instrumenti	Bakterioloģiskā izmeklēšana	24 h (+18 - +25 °C)		Pārbaudītos instrumentus saglabā	
 Amies transporta barotnes	<i>Chlamydia trachomatis</i> , <i>Neisseria gonorrhoeae</i>	24 h (+18 - +25 °C)		Nosūta LIC laboratorijai	
 PresevCyt transporta barotne	Dažādi bakterioloģiskie izmeklējumi	24 h (+2 - +25 °C)		Pēc uzsēšanas transporta barotni utilizē	
 PresevCyt transporta barotne	Cilvēka papilomas augsta onkogēnā riska vīrusa 14. tipu noteikšana	24 h (+18 - +25 °C)		Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un datu validācijas	
Operāciju materiāls (placentas audu materiāli), bioptāti (ādas, fibrogastroskopijas (endoskopijas) u.c.)	Histoloģiskai un histokīmiskai izmeklēšanai	10% formalinā , (+18 - +25 °C)	Paraugam pilnībā jābūt pārklātam ar 10% formalīnu.	Utilizē pēc rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas; Preparātus ar onkoloģisku atradi uzglabā 3 mēnešus	

Piezīmes!

- Materiālus, kuri izmaina savu kvalitāti glabāšanas laikā (urīns, fēces, krēpas) likvidē uzreiz pēc izmeklēšanas rezultātu iegūšanas, datu ievades sistēmā un to validācijas.

Dokuments ir parakstīts/apstiprināts elektroniskā DVS Namejs un ir saistošs SIA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” Laboratorijas dienesta darbiniekiem.

- Leikocītu formulas neuzglabā, pēc testēšanas nodod utilizācijai (izņēmums: leikocītu formulas ar izteiktu patoloģiju mācību nolūkiem).
- Kapilārās asins mikrostobriņus likvidē uzreiz pēc izmeklēšanas rezultātu iegūšanas.
- Pēc testēšanas paraugus imūnhematoloģiskai izmeklēšanai – uzglabā 5 dienas.